C/2024/6300

22.10.2024

KOMISSION TIEDONANTO

Eurooppalaisen merenkulkualan yhdennetyn palveluympäristön perustamista koskevaan monivuotiseen täytäntöönpanosuunnitelmaan vuonna 2024 tehdyn päivityksen esittämisestä

(C/2024/6300)

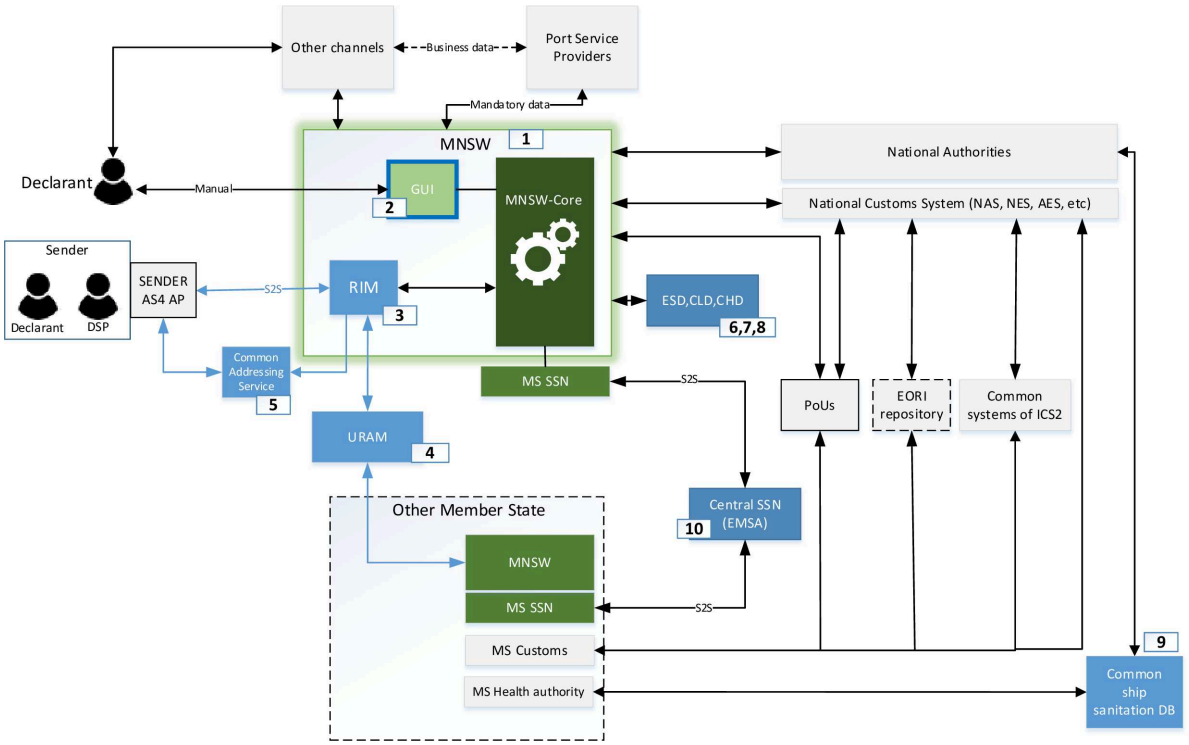
1. Tausta

Eurooppalaista merenkulkualan yhdennettyä palveluympäristöä koskeva asetus, jäljempänä 'EMSWe-asetus' ([1]), perustuu nykyiseen merenkulkualan kansallisten keskitettyjen palvelupisteiden verkostoon, ja sillä luodaan yhteinen ja yhteentoimiva ympäristö, jossa alukset voivat ilmoittaa tietoja maihin satamakäynnin aikana. Asetuksessa siirretään komissiolle valta laatia standardoitu datajoukko, joka kattaa kaikki ilmoitusvelvoitteet, sekä kehittää ja ylläpitää yhteisiä käyttöliittymiä ja palveluja merenkulkualan kansallisia keskitettyjä palvelupisteitä varten. Asetusta sovelletaan 15. elokuuta 2025 alkaen. Monivuotista täytäntöönpanosuunnitelmaa päivitetään vuosittain EMSWe-asetuksen 19 artiklan mukaisesti kansallisten asiantuntijoiden asianmukaisen kuulemisen jälkeen. Komissio hyväksyi tämän asiakirjan ensimmäisen version vuonna 2021 ([2]) ja sitä päivitettiin vuonna 2023 ([3]).

2. EMSWe:n tietotekniikka-arkkitehtuuri

EMSWe on hajautettu ympäristö, joka perustuu merenkulkualan kansallisten keskitettyjen palvelupisteiden verkostoon. Kussakin keskitetyssä palvelupisteessä on i) yhdenmukaistettu ilmoituskäyttöliittymämoduuli järjestelmien välistä viestintää varten ja ii) graafinen käyttöliittymä käyttäjä/järjestelmä-viestintää varten ilmoittajien raportointivelvollisuuksien täyttämiseksi. Ympäristöä täydentävät yhteiset palvelut, kuten i) EMSWe:n käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmä ii) yhteiset tietokannat ja iii) yhteinen osoituspalvelu.

Yksi merenkulkualan kansallinen keskitetty palvelupiste korkean tason EMSWe-arkkitehtuurissa

Edellä olevassa kaaviossa esitetään EMSWe:n korkean tason arkkitehtuuri jäsenvaltion näkökulmasta, mukaan lukien merenkulkualan kansallisen keskitetyn palvelupisteen vuorovaikutus ilmoittajien, tietopalvelujen tarjoajien ja jäsenvaltioiden viranomaisten järjestelmien kanssa.

([1]) EUVL L 198, 25.7.2019, s. 64.
([2]) EUVL C 299, 27.7.2021, s. 3.
([3]) EUVL C, C/2023/100, 6.10.2023.

Komponentit luetellaan tässä:

Elementti	Kuvaus	Artiklat
1	Merenkulkualan kansallinen keskitetty palvelupiste	2 artiklan 3 kohta
2	Graafinen käyttöliittymä	2 artiklan 9 kohta, 6 artiklan 4 kohta
3	Ilmoituskäyttöliittymämoduuli	2 artiklan 4 kohta, 6 artiklan 1 kohta
4	Käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmä	12 artiklan 1, 2 ja 3 kohta
5	Yhteinen osoituspalvelu	2 artiklan 10 kohta
6	EMSWe-alustietokanta	14 artikla
7	Yhteinen sijaintitietokanta	15 artikla
8	Yhteinen vaarallisia aineita koskeva tietokanta	16 artikla
9	Alusten saniteettitarkastuksia ja -toimenpiteitä koskeva yhteinen tietokanta	17 artikla
10	SafeSeaNet-järjestelmä (kansallinen SafeSeaNet-järjestelmä ja SafeSeaNet-keskusjärjestelmä)	8 artiklan 4 kohta

3. **Johdetun oikeuden hyväksyminen**

Tähän mennessä komissio on antanut seuraavat johdetun oikeuden säädökset:

— delegoitu asetus (EU) 2023/205 ([4]) EMSWe-datajoukon vahvistamisesta

— täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/204 ([5]), joka sisältää ensimmäiset eritelmät ja säännöt merenkulkualan kansallisten keskitettyjen palvelupisteiden yhdenmukaistettuja osatekijöitä ja kolmea EMSWe:n yhteistä tietokantaa ([6]) varten

— täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/2790 ([7]) ilmoituskäyttöliittymämoduulin ja käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmän eritelmistä.

Nämä kolme johdetun oikeuden säädöstä oli määrä hyväksyä 15. elokuuta 2021 mennessä. Useiden tekijöiden, kuten covid-19-pandemian ja jäsenvaltioiden asiantuntijoiden laajaa kuulemista edellyttävän teknisen vaativuuden lisääntymisen, vuoksi tämä määräaika osoittautui kuitenkin liian kunnianhimoiseksi. Siksi viimeinen säädös hyväksyttiin 14. joulukuuta 2023. EMSWe-asetuksen täytäntöönpanon nopeuttamiseksi komissio alkoi kuitenkin Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA) avustuksella ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja toimialan kanssa valmistella tärkeimpiä yhteisiä komponentteja (ilmoituskäyttöliittymämoduulia ja käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmää) sekä viestien soveltamisohjeita ennen edellä mainitun johdetun oikeuden hyväksymistä (lisätietoja on 5 luvussa).

Muita johdetun oikeuden säädöksiä on suunnitteilla seuraavasti:

— EMSWe-datajoukon päivittäminen ([8]) (suunniteltu vuodelle 2024)

— yhteisen osoituspalvelun eritelmien vahvistaminen (suunniteltu vuodelle 2025)

— alusten saniteettitarkastuksia ja -toimenpiteitä koskevan yhteisen tietokannan eritelmien vahvistaminen (suunniteltu vuodelle 2025)

([4]) EUVL L 33, 3.2.2023, s. 24.
([5]) EUVL L 33, 3.2.2023, s. 1.
([6]) Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA) laatii parhaillaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/204 liitteessä I tarkoitettuja taulukkopohjia ja alustavasti ne asetetaan saataville vuoden 2024 kolmanteen neljännekseen mennessä.
([7]) EUVL L, 2023/2790, 18.12.2023.
([8]) Komissio päivittää EMSWe-datajoukkoa säännöllisesti 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti EMSAn teknisellä tuella.

— uudelleenkäytettävien ja seuraavia satamakäyntejä varten saataville asetettavien asiaankuuluvien tietojen luettelon laatiminen (päätetään myöhemmin) ([9]).

4. **Strategia sidosryhmien osallistamista varten**

Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioiden asiantuntijoita ja elinkeinoelämää kuullaan avoimesti ja hyvissä ajoin etukäteen, komissio perusti vuonna 2023 ECG-asiantuntijaryhmän eli eurooppalaisen merenkulkualan yhdennetyn palveluympäristön koordinointiryhmän. ECG:n jäsenet ovat EMSWe-asetuksen 18 artiklassa tarkoitettuja EMSWe:n kansallisia koordinaattoreita. Alan keskeiset liitot on myös kutsuttu ryhmään tarkkailijoiksi. Tämä asiantuntijaryhmä kokoontuu säännöllisesti. Näin komissio voi seurata kehitystä ja keskustella edistymisestä. Ryhmä myös tarjoaa jäsenvaltioille foorumin parhaiden käytäntöjen vaihtoon.

Koska EMSWe-asetus kattaa useita saapumista/poistumista koskevia tullimuodollisuuksia, komissio kuulee usein myös tulliasiantuntijaryhmiä, kuten sähköisen tullin koordinointiryhmää ja/tai tullialan liiketoimintaryhmää (jota hallinnoi verotuksen ja tulliliiton pääosasto). Komissio kuulee näitä tullialan asiantuntijaryhmiä yhteiskokouksissa.

EMSWe:n ja unionin merenkulun tiedonvaihtojärjestelmän (SafeSeaNet) jatkuvan yhteenliitettävyyden ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi komissio antaa tietoja myös digitaalisen merenkulkujärjestelmän ja digitaalisten merenkulkupalvelujen hallinnointia koskevan korkean tason ohjausryhmälle, joka on toimivaltainen kaikissa SafeSeaNet-järjestelmän muutoksissa.

5. **Yhteisten komponenttien ja palvelujen kehittämis- ja testausaikataulu**

Ilmoituskäyttöliittymämoduuli

Elokuussa 2022 julkaistun ilmoituskäyttöliittymämoduulin version 1.0 jälkeen julkaistiin päivitetty versio 3.0 joulukuussa 2023. Päivitettyyn versioon 3.0 sisältyi lisätoimintoja, ja sillä varmistetaan täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2023/2790 sisältyvien ilmoituskäyttöliittymämoduulin eritelmien noudattaminen. Jäsenvaltioiden saataville on annettu kaikki tarvittava dokumentaatio ilmoituskäyttöliittymämoduulin integroimiseksi merenkulkualan kansallisiin keskitettyihin palvelupisteisiin. Jäsenvaltioiden olisi ensin suoritettava komission tuella vaatimustenmukaisuustestejä tarkistaakseen, että ilmoituskäyttöliittymämoduuli on asianmukaisesti integroitu merenkulkualan kansallisiin keskitettyihin palvelupisteisiin. Niiden olisi sen jälkeen suoritettava testejä ja varmistettava tarvittava integrointi muiden asianomaisten viranomaisten kanssa. Sen jälkeen niiden olisi testattava kaikkien merenkulkualan kansallisten keskitettyjen palvelupisteidensä yhteydet ja prosessit sidosryhmiensä kanssa.

Tiiviissä yhteistyössä komission, jäsenvaltioiden ja merenkulkualan kanssa EMSA kehitti ja antoi joulukuussa 2023 jäsenvaltioiden saataville viestien soveltamisohjeet täydentämään ilmoituskäyttöliittymämoduulin toimintaa. Viestien soveltamisohjeissa kuvaillaan viestit (muodollisuudet ja kuittaukset), joita lähetetään lähettäjien ja merenkulkualan kansallisten keskitettyjen palvelupisteiden välillä ilmoituskäyttöliittymämoduulin kautta, kuten täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/2790 2 artiklassa edellytetään. EMSA on sen jälkeen tarkentanut viestien soveltamisohjeita ja kehittänyt viestien soveltamisohjeiden muodollisuuksien ja kuittausten teknistä esitystapaa (XML-skeemamäärittelytiedostot – XSD). Komission odotetaan yhteistyössä EMSAn kanssa julkaisevan alan käyttöön tarkoitetut tekniset viestieritelmät sisältävät viestien soveltamisohjeet vuoden 2024 kolmannen neljänneksen lopussa ja ylläpitävän niitä säännöllisesti.

EMSWe:n käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmä

Ilmoituskäyttöliittymämoduulin lisäksi komissio perusti ja asetti joulukuussa 2023 saataville yhteisen käyttäjärekisterin ja pääsynhallintajärjestelmän, joka helpottaa niiden lähettäjien (ilmoittajien ja tietopalvelujen tarjoajien) tunnistamista, jotka on liitetty jonkin jäsenvaltion ilmoituskäyttöliittymämoduuliin. Käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmän keskeiset palvelut on asetettu saataville vaatimustenmukaisuuden testausympäristössä, jotta jäsenvaltiot voivat suorittaa ilmoituskäyttöliittymämoduulien sekä käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmien välisten yhteyksien ja vuorovaikutusten integrointitestejä. Jäsenvaltiot hallinnoivat todentamista graafisissa käyttöliittymissään sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla annetussa asetuksessa (EU) N:o 910/2014 ([10]) säädettyjen sääntöjen mukaisesti.

([9]) EMSA tekee toteutettavuustutkimuksen, jossa yksilöidään dataelementit mahdollista uudelleenkäyttöä varten, ottaen huomioon mahdolliset rajoitukset ja ehdot, jotka on asetettu henkilötietojen ja kaupallisesti arkaluonteisen datan suojelua koskevassa lainsäädännössä ja säännöissä. Kun nämä tiedot on määritetty, SafeSeaNet-järjestelmää ja sen tiedonvaihtomekanismeja ja rajapintoja (tarvittavine turvatoimenpiteineen ja dokumentointeineen) voidaan joutua päivittämään, jotta dataa voidaan käyttää laajemmin ja jakaa kansallisten keskitettyjen palvelupisteiden välillä.

([10]) EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73.

Yhteinen osoituspalvelu

EMSWe-asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa edellytetyt yhteisen osoituspalvelun eritelmät on alustavasti määrä hyväksyä vuoden 2024 loppuun mennessä. Tämän palvelun kehittämisen odotetaan alkavan ilmoituskäyttöliittymämoduulin täysimääräisen käyttöönoton jälkeen.

Tietokannat

EMSA kehittää parhaillaan EMSWe-alustietokantaa, yhteistä sijaintitietokantaa ja yhteistä vaarallisia aineita koskevaa tietokantaa. EMSA viimeisteli järjestelmärajapintaoppaan ([11]) eli kaikkia kolmea tietokantaa koskevan oppaan ja asetti sen julkisesti saataville toukokuussa 2024. Tietokantojen kehittäminen odotetaan saatavan loppuun vuoden 2024 kolmannen neljänneksen lopussa, jolloin EMSA on valmis suorittamaan käyttöönottotestejä jäsenvaltioiden kanssa.

Alusten saniteettitarkastuksia ja -toimenpiteitä koskevan tietokannan osalta täytäntöönpano on vielä suunnitteluvaiheessa. Sen eritelmien laatiminen aloitetaan alustavasti vuonna 2025. Kun tietokanta annetaan saataville, jäsenvaltioiden toimivaltaiset terveysviranomaiset käyttävät sitä tietojen keskinäiseen vaihtamiseen merenkulkualan kansallisten keskitettyjen palvelupisteiden taustajärjestelmässä.

Yksityiskohtainen aikataulu

Yhteiset komponentit ja palvelut	Tila	Lähtötaso									
		2024		2025				2026			
		Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Ilmoituskäyttöliittymämoduuli											
Ilmoituskäyttöliittymämoduulin versio 2.0 ja lähettäjien validointi	valmis										
Ilmoituskäyttöliittymämoduulin versio 3.0 ja syntaksin validointi ([1])	valmis										
Ilmoituskäyttöliittymämoduulin versio 3.1 ja tehostettu semanttinen validointi		X									
Viestien soveltamisohjeiden versio 1.0 ja viestikaaviot		X									
(*)Integrointi ja testaus jäsenvaltioissa		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmä											
Keskitetty todentamispalvelu	valmis										
Keskusrekisteri	valmis										
(*)Integrointi jäsenvaltion ilmoituskäyttöliittymämoduuliin ([2])		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Yhteinen osoituspalvelu											
Keskussolmukohtien perustaminen			X	X							
(*)Integrointi ja testaus jäsenvaltioissa				X	X	X	X	X	X	X	X
EMSWe-alustietokanta											
Viitetietoaineisto ja järjestelmärajapintaopas	valmis										
Keskustietokannan kehittäminen		X									
(*)Integrointi jäsenvaltioiden järjestelmiin		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

([11]) http://emswe-db-sig.emsa.europa.eu/.

Yhteiset komponentit ja palvelut	Tila	Lähtötaso									
		2024		2025				2026			
		Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Käyttöönottotestit			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Yhteinen sijaintitietokanta											
Viitetietoaineisto ja järjestelmärajapintaopas	valmis										
Keskustietokannan kehittäminen		X									
(*)Integrointi jäsenvaltioiden järjestelmiin		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Käyttöönottotestit			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Yhteinen vaarallisia aineita koskeva tietokanta											
Viitetietoaineisto ja järjestelmärajapintaopas	valmis										
Keskustietokannan kehittäminen		X									
(*)Integrointi jäsenvaltioiden järjestelmiin		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Käyttöönottotestit			X	X	X	X	X	X	X	X	X

(*) Yhteisten komponenttien ja keskeisten palvelujen integrointiin ja vaatimustenmukaisuustestaukseen liittyvät toimet riippuvat kunkin jäsenvaltion käyttövalmiudesta ja kansallisesta suunnittelusta.
([1]) Ilmoituskäyttöliittymämoduuli on kehitetty sitä koskevien eritelmien mukaisesti.
([2]) Käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmän keskeiset palvelut ovat käytettävissä hyväksymistestauksessa jäsenvaltioiden ilmoituskäyttöliittymämoduuleihin integroinnin aikana. Testauksen jälkeen käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmän palvelut ovat käytettävissä tuotantoympäristössä.

6. **Asetuksen soveltamisala**

Komission työ on edistynyt monivuotisen täytäntöönpanosuunnitelman vuoden 2023 päivityksen mukaisesti ([12]), erityisesti kolmella osa-alueella: i) ilmoituskäyttöliittymämoduulin ja käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmän eritelmien hyväksyminen, ii) ilmoituskäyttöliittymämoduulin version 3.0 julkaiseminen ja iii) käyttäjärekisteri- ja pääsynhallintajärjestelmäpalvelujen saatavuus, mikä mahdollistaa kansallisen täytäntöönpanon aloittamisen.

Komission suorittama yhteisten komponenttien ja keskeisten palvelujen (toistaiseksi lukuun ottamatta alusten saniteettitarkastuksia ja -toimenpiteitä koskevaa yhteistä tietokantaa ja yhteistä osoituspalvelua) testaaminen jäsenvaltioiden järjestelmillä on saatavilla **vuoden 2024 jälkipuoliskolta alkaen** ja sitä suoritetaan jäsenvaltioiden käyttövalmiuden ja valmiustason mukaan.

Jotkin jäsenvaltiot ovat **aloittaneet asteittain** vastuullaan olevat täytäntöönpanotoimet, kun taas toiset edistyvät alun perin suunniteltua hitaammin, ottaen huomioon myös edellä kuvatut viivästykset. Täytäntöönpanoa ei synkronoida jäsenvaltioiden välillä, vaan se tapahtuu alustavasti enintään 18 kuukauden pituisella ajanjaksolla EMSWe-asetuksessa vahvistetusta soveltamispäivästä 15. elokuuta 2025 alkaen. Komissio jatkaa asetuksen täytäntöönpanon seuraamista kyselytutkimusten ja kansallisten koordinaattoreiden kanssa tehtävän tiiviin yhteistyön avulla. Komissio tukee jäsenvaltioita myös teknisellä ja yritystasolla sen varmistamiseksi, että kaikkien merenkulkualan kansallisten keskitettyjen palvelupisteiden yhteiset komponentit ja keskeiset palvelut integroidaan ja testataan asianmukaisesti ja nopeasti.

([12]) EUVL C, C/2023/100, 6.10.2023.